

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Osztályozás

Tárgy 333.32

Hely

Idő "1916"

Személy

Helyszám

333.32 "1916"

Szerző: ~

Cím: *Lakásinség fenyeget a fővárosban*

Forrás: *Esti Újság*

Bp.

(Hely)

1916. XI. 23.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Lakásinség fenyeget a fővárosban

(Saját tudósítónktól.) A lakbérrendelet megszüntette ugyan a lakásuzsorát, ez azonban a meglévő lakásinségen nem segít, sőt attól kell tartani, hogy a lakbérrendelet ki fogják terjeszteni az új építkezésekre is, ami sok más gátló körülmény mellett szintén hozzá fog járulni a polgári építkezés további stagnálásához. A fővárosban jelenleg alig kétszáz üres lakás van! Ez a csekély lakásfölösleg is mihamar eltűnik s már a közeli időben igen érezhetővé válik a lakáshiány.

Az *Esti Újság* munkatársának alkalma volt beszélgetést folytatni a lakás-kérdés egyik kiváló ismerőjével, aki a főváros lakáspolitikájának irányításában aktív részt vesz. Nyilatkozatát a következőkben adjuk:

Nincs kilátás a magánépítkezés megindítására

— A háboru alatt tudvalevően szünetel az építkezés. A hitelviszonyok rosszak, az építési hitel drága. Kevés a munkás s a drága anyagbeszerzés is nehezen megy. A fuvarozás körül nagy mizériák vannak. Maguk az építőiparosok sem szívesen vállalnak munkát, mert csak nagy nehézségekkel tudják végrehajtani az építkezést.

— Itt jegyzem meg, hogy a székesfőváros, ha most építkezne, természetesen szintén teljes mértékben megérezné az építkezés nehézségeit. A drágaságra pedig ott van példának a háboru alatt épített három új városi iskola nagy előirányzat-tülpése, amit csak a legutóbbi közgyűlésen tett szóvá Vázsonyi Vilmos. Azonkívül itt van a belügyminiszternek a városi beruházásokat eltiltó rendelete, amely alól előbb mentesíteni kellene a városi kislakásépítkezéseket, ha még a háboru alatt meg akarjuk azokat kezdeni.

— Erre pedig még a háboru hátralévő tartama alatt valóban szükség lenne. Nemcsak azért, hogy már az első békeidőben fölös számú lakások legyenek, hanem mert a polgári építkezésnek a jelek szerint várható nehézségei is fokozzák a kislakás-építkezések fontosságát és minél több kislakás építését teszik kívánatosszá.

— Csak szemügyre kell venni, milyenek lesznek a magánépítkezés fellendülési kilátásai a békekötés-kor. Egy bizonyos: a munkáskezek akkor felszabadulnak. Hazatérnek a munkások a harcterről, megszűnik a munkáshiány. Ezzel az egy tagadhatatlan előnnyel szemben más körülmények lerontják a kilátásokat. Az anyagárak még jó ideig drágák lesznek, az árcsökkenés távolról sem lesz gyors. Olcsó építési hitelre gondolni sem lehet. Az építkezés tehát a jövőben is

költséges lesz. Az új gazdagokat ugyan csábítja a háztulajdon, de ezek inkább meglévő házak átvételére törekednek, mint azt az utóbbi idők emelkedett ingatlanforgalma mutatja. A lakbéremelést eltiltó rendelet is ártalmára van a magánépítkezés ügyének. Nem mernek új házakat építeni, mert újabb állami beavatkozástól, illetve a rendelet hatályának az újonnan épülő házakra való kiterjesztésétől félnek.

Az építkezés lehetővé tétele

— Különös kedvezményekkel meg egyensúlyozni lehetne az építkezési konjunktúra kedvezőtlenességét. A háborus építkezések adómentességére gondolok, amelyet az építőiparosok akarnak megvalósítani akként, hogy az új építkezések 15–30 éves állami és községi adómentességet élvezzenek. A szakszervezetek erre vonatkozóan már beadványt intéztek a fővároshoz és a pénzügyminiszterhez, de nem értek el eredményt. *Teleszky* pénzügyminiszter ad acta tetté felterjesztéseiket.

— E kedvezményvel szemben van egy kényszerező eszköz, amelylyel az építkezést, illetve lakástermelést fel lehetne lendíteni. Ez a telekértékadó, amely tekintet nélkül a telkek kihasználtságára, mai értékük alapján adóztatja meg a telkeket s ezzel kényszeríti az építkezésre. Ennek is sok ellenzője van, annál inkább, mert a meglévő házak tulaj-

donosainak nem kívánatos a nagy lakásszaporulat. A háztulajdonosoknak erős érdekképviselőjük van a főváros közgyűlésén, amely ekként nem szavazná meg a telekértékadót. Pedig ez, dacára adójellegének, a lakáskínálat fokozódása folytán olcsóbbítaná a lakásokat, nem is szólva arról, hogy letörné a fővárosban dúló telekspekulációt.

A főváros kislakásépítő akciója

— Tekintve a magánépítkezés gyenge kilátásait s azt, hogy sem az építkezési adómentességet, sem a telekértékadót nem sikerül megvalósítani, a fővárosra vár a feladat, hogy a fenyegető lakáshiányon enyhítsen. A főváros erőlyesen foglalkozik ezekkel a tervekkel. Eddig huszonöt városi bérház és tizenkilenc kislakás-telep épült. Közvetlen a háboru kitörése előtt tartott utolsó közgyűlésen szavazták meg a budacőrsi-uti bérház-csoport, a főthi-uti bérház, a Hajdu-utcai bérház-csoport, a Körösi Csoma Sándor-utcai kislakás-telep és a fehérvári-uti diákszálló építését, valamint a vig-utcai népóththon bővítését. Persze, a háboru elodázta a kivitelet, a megszavazott részletes tervek és költségvetések azonban készen vannak és legfeljebb arról lehet szó, hogy a terveket a változott viszonyokhoz képest átdolgozzuk, a költségvetéseket pedig hozzászabjuk az emelkedett építkezési költségekhez.